ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АКТ

2023 оны 10 сарын 11 өдөр Дугаар 93 А/1260315 Мандалговь

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний дагуу Дундговь аймгийн Говь-Угтаал сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийлээ.

Аудитаар орон сууцны түрээсийн орлогыг **1,501,500.00** /Нэг сая таван зуун нэг мянга таван зуун/ төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэн зөрчил илэрлээ.

Энэ Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 14.2.1/ *өөрт олгогдсон эд хөрөнгийн бүрэн бүтэн байдлыг хангаж, үйл ажиллагааныхаа зорилгод нийцүүлэн зориулалтын дагуу эзэмшиж, ашиглах*/, Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн *"Түрээсийн гэрээний үлгэрчилсэн загвар батлах тухай"* 2020 оны 08 тоот тогтоолын хавсралтаар баталсан ***"Орон нутгийн өөрийн өмчийн гэрээний үлгэрчилсэн загвар"***- ын дагуу түрээслэгчтэй байгуулсан 01-7 дугаартай гэрээний 3.4- т /Түрээслэгч нь түрээсийн сарын төлбөр болох............(тоо, үсгээр бичих) төгрөгийг тухайн сарын 25-ны өдрийн дотор түрээслүүлэгчийн дансанд шилжүүлнэ./, 5.11.-т /Түрээслүүлэгч нь түрээсийн төлбөрийг гэрээнд заасан хуваарийн дагуу төлөөгүй бол энэхүү гэрээнд заасан алданги ногдуулж, төлүүлэх эрхтэй./ 6.8.-д /Түрээсийн төлбөр болон ашиглалтын зардлыг энэхүү гэрээнд заасны дагуу төлөх үүрэгтэй./ заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т /*Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө*/, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.2-д заасныг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Дутуу төвлөрүүлсэн орон сууцны түрээсийн орлогын **1,501,200.00** */Нэг сая таван зуун нэгэн мянга таван зуун/* төгрөгийг Дундговь аймгийн Дэлгэрцогт сумын Засаг даргын Тамгын газрын төсвийн 100080355001 тоот дансанд 2023 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор төвлөрүүлэх;

0012050478

2. Актын биелэлтийг 2023 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газар[1]т ирүүлэхийг Дундговь аймгийн Дэлгэрцогт сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга /Н.Өлзийтогтох/, нягтлан бодогч /У.Сүнжидмаа/нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

АХЛАХ АУДИТОР Д.ИХБАЯР

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Р.МӨНХТОГТОХ

[1] Монгол Улс, Дундговь аймаг, Сайнцагаан сум, 7 дугаар баг, Нутгийн удирдлагын ордон, Утас: 70593113

ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2023 оны 10 сарын 11 өдөр Дугаар 220 A/1260315 Мандалговь

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний дагуу Дундговь аймгийн Говь-Угтаал сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн тайланд хийсэн завсрын аудитаар нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлтэй холбоотой дараах зөрчлүүд илэрлээ. Үүнд:

1. Аудитаар бараа материалыг шаардах хуудсаар олгоогүй, агуулахын бүртгэлийг хөтлөөгүйгээс бараа материалын үлдэгдэл зөрүүтэй тайлагнасан.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1-д /Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно./, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар батлагдсан ***"Маягт, заавар батлах тухай"*** зааврын **5.-д** /Бараа, материалын хөдөлгөөн, үлдэгдлийн тоо хэмжээг тухай бүрд мэдэх, түүний бүрэн бүтэн байдлыг хангах зорилгоор агуулахын бүртгэлийг эд хариуцагч материалын нэр төрөл, зэрэг, дугаар бүр дээр нээж хөтөлнө./, 6-д /Материалын үнэ бүхий зүйлсийг байгууллагын үйлдвэрлэл, дотоод хэрэгцээнд зарцуулах шаардлага гарсан үед уг зүйлийг авч зарцуулах хүн "Шаардах хуудас"-ыг 1 хувь үйлдэж зөвшөөрөл авна. Эд хариуцагч шаардах хуудсыг үндэслэн материал, үнэ бүхий зүйлийг тавьж олгосны дараа агуулахын бүртгэлд бичилт хийж, тайлант хугацаанд нягтлан бодогчид хүргүүлнэ./ заасныг тус тус зөрчсөн;

2. 2022 онд хандив тусламжаар ирсэн **"Ноос прэслэгч машин"** болон **"Ноос хяргах цахилгаан хайч"**-ыг орлого авч бүртгэл тайланд тусгаагүй.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1 –д /Төрийн өмчийн эд хөрөнгийг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд заасан журмаар үнэлж бүртгэнэ./, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д /Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ/, 14.4.2.-т /бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага;/, аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 09 дүгээр тогтоолын "Орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 1.2 –т /Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд нь эд хөрөнгө олж авах, акталж данснаас хасах, худалдах, шилжүүлэх тухай саналаа энэ журамд заасны дагуу Орон нутгийн өмчийн газарт тавьж аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн хурлаар шийдвэрлүүлнэ/, 4.8-д /Улс болон орон нутгийн төсөв, орон нутгийн хөгжлийн сан, хандив, бэлэглэл, тусламжийн хүрээнд бий болсон хөрөнгийг тухайн орон нутгийн өмчит байгууллага ашиглаж байгаа боловч данс бүртгэлд тусгаагүй бол түүнийг зөрчил гэж үзэх бөгөөд тэдгээр хөрөнгийг данс бүртгэлд тусгах асуудлыг Орон нутгийн өмчийн газарт нэн даруй тавьж шийдвэрлүүлнэ/ заасныг тус тус зөрчсөн байна.

3. Ажилчин, албан хаагчдын хэрэглэж байгаа **"Эд хөрөнгийн ашиглалтын бүртгэл"** хөтлөөгүй, албан хаагчидтай **"Эд хөрөнгийн бүрэн хариуцлага"**-ын гэрээг байгуулаагүй.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.2 /Өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтад бүртгэлээр тавих хяналт шалгалтыг тухайн хуулийн этгээдийн ерөнхий нягтлан бодогч хариуцна./, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-т /Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх

0012042024

удирдлага хүлээнэ/ , Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 135 дугаар зүйлийн 135.3-т /Ажил олгогч нь эд хөрөнгийн бүрэн хариуцлага хүлээлгэж болох ажил, албан тушаалын жагсаалтын дагуу ажилтантай эд хөрөнгийн бүрэн хариуцлагын тухай гэрээ байгуулна/, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар батлагдсан ***"Маягт, заавар батлах тухай"*** зааврын **10.-д** /Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажилчин, албан хаагчдын албан хэрэгцээнд эзэмшиж байгаа эд хөрөнгийг нэр төрлөөр ангилан бүртгэж, уг бүртгэлийг тооллогын комисс 3 хувь үйлдэж, 1 дүгээр хувийг санхүүгийн албанд, 2 дугаар хувийг аж ахуйн эрхлэгч (нярав)-д, үлдэх хувийг эд хариуцагчид өгнө. Ажилчин, албан хаагчдын хэрэгцээнд ашиглагдаж байгаа эд хөрөнгийн бэлэн байгаа үлдэгдлийг тооллогын комисс үзэж биечлэн тоолоод тооллого явуулсан хугацааг тодорхой заан тооллогын бүртгэлд гарын үсэг зурна./, тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т /*Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө*/, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1.1-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Бараа материалыг шаардах хуудсаар олгож, агуулахын бүртгэлийг тогтмол хөтөлж бараа, материалын хөдөлгөөн, үлдэгдлийн тоо хэмжээг тухай бүрд мэдэж, түүний бүрэн бүтэн байдлыг хангаж, тайлан мэдээг үнэн зөв гаргаж хэвших.

2. Хандив тусламжаар хүлээн авсан 2 нэр төрлийн тоног төхөөрөмжид үнэлгээ тогтоож зохих журмын дагуу хөрөнгийн бүртгэлд тусгах.

3. Ажилчин, албан хаагчдын хэрэглэж байгаа эд хөрөнгийн ашиглалтын бүртгэл хөтлөөгүй, албан хаагчидтай "Эд хөрөнгийн бүрэн хариуцлага"-ын гэрээг байгуулж эд хөрөнгийн ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалтад бүртгэлээр тавих хяналтыг хэрэгжүүлэх.

Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж, биелэлтийг нотлох баримтын хамт 2023 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газар[1]т ирүүлэхийг Дундговь аймгийн Говь-Угтаал сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга /Н.Өлзийтогтох/, нягтлан бодогч /У.Сүнжидмаа/, Нярав /Б.Алтан-Очир/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АХЛАХ АУДИТОР /Д.ИХБАЯР/

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Р.МӨНХТОГТОХ

[1] Монгол Улс, Дундговь аймаг, Сайнцагаан сум, 7 дугаар баг, Нутгийн удирдлагын ордон, Утас: 70592208

ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 10 сарын 11 өдөр   Дугаар 221 А/126 0315   Мандалговь

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Дундговь аймгийн Говь-Угтаал сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хийсэн завсрын аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Хагас жилийн хөрөнгийн тооллого хийгээгүй, тооцоог бодож баталгаажуулаагүй, байгууллагын эд хариуцагч солигдсон болович хөрөнгө, өр төлбөр тооцооны тооллогыг хийгээгүй.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.1-д /өөрт олгогдсон эд хөрөнгийн бүрэн бүтэн байдлыг хангаж, үйл ажиллагааныхаа зорилгод нийцүүлэн зориулалтын дагуу эзэмшиж, ашиглах;/, 70 дугаар зүйлийн 70.2-т /Эд хөрөнгийн дотоодын тооллогыг төрийн өмчит хуулийн этгээдийн захиргаа эрхлэн дор дурдсан хугацаанд явуулж улирал, жилийн тайлан тэнцэлд тусгаж тайлагнана/, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2-т /12.2.Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ:/, 12.2.2.-т /Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ:/, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-т /Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах/ заасныг тус тус зөрчсөн.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т /*Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө*/. Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.2-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Хөрөнгийн тооллогыг 3 дугаар улирлын байдлаар хийж, тооцоог бодож баталгаажуулан, мөн ажил хүлээлцсэн актыг үйлдэж нотлох баримтыг ирүүлэх;
2. Зөрчлийг арилгаж, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж, албан шаардлагын биелэлтийг 2023 оны 10 дугаар 25-ны өдрийн дотор Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газар[1]т ирүүлэхийг Дундговь аймгийн Говь-Угтаал сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга /Н.Өлзийтогтох/, нягтлан бодогч /У.Сүнжидмаа/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АХЛАХ АУДИТОР   Д.ИХБАЯР

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР   Р.МӨНХТОГТОХ

[1] Монгол Улс, Дундговь аймаг, Сайнцагаан сум, 7 дугаар баг, Нутгийн удирдлагын ордон, Утас: 70593113

0012042029

ААБ 5.5: АУДИТААР ИЛРҮҮЛСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭЙ АСУУДЛЫН БҮРТГЭЛ

Байгууллагын нэр: Говь-Угтаал сумын Засаг даргын Тамгын газар
Тайлант хугацаа: 2023 оны 3 дугаар улирал

№	Ажил гүйлгээний анги, дансны үлдэгдэл, тодруулга	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Шалгагдагч байгууллагын санал, тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар	Гаргасан шийдэл	Шалгагдагч байгууллагын холбогдох хүний	
								Албан тушаал	Овог нэр
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Завсрын аудит									
1	Өөрийн орлогын данстай холбоотой	Түрээсийн орлогыг дутуу төвлөрүүлсэн.	1,501,500.00	Төлбөрийн акт тогтоох	2023 оны 10 сарын 11-ны өдөр танилцуулсан. Аудиторын саналыг хүлээн зөвшөөрсөн	Төлбөрийн акт тогтоосон.	Төлбөрийн акт тогтоосон.	Дарга, Нягтлан бодогч	Н.Өлзийтогтох У.Сүнжидмаа
2	Бараа материалын данстай холбоотой	Бараа материалыг шаардах хуудсаар олгоогүй, агуулахын бүртгэлийг хөтлөөгүйгээс бараа материалын үлдэгдэл зөрүүтэй тайлагнагдсан		Албан шаардлага хүргүүлэх	2023 оны 10 сарын 11-ны өдөр танилцуулсан. Аудиторын саналыг хүлээн зөвшөөрсөн	Албан шаардлага хүргүүлэх	Албан шаардлага хүргүүлэх	Дарга, Нягтлан бодогч	Н.Өлзийтогтох У.Сүнжидмаа
3	Үндсэн хөрөнгө	2022 онд хандив тусламжаар ирсэн "Ноос прэслэгч машин" болон "ноос хяргах цахилгаан хайч"-ыг орлого авч бүртгэл тайланд тусгаагүй.		Албан шаардлага хүргүүлэх	2023 оны 10 сарын 11-ны өдөр танилцуулсан. Аудиторын саналыг хүлээн зөвшөөрсөн	Албан шаардлага хүргүүлэх	Албан шаардлага хүргүүлэх	Дарга, Нягтлан бодогч	Н.Өлзийтогтох У.Сүнжидмаа
4	Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой	Албан хаагчидтай "Эд хөрөнгийн бүрэн хариуцлага"-ын гэрээг байгуулаагүй, ажилчин, албан хаагчдын хэрэглэж байгаа эд хөрөнгийн ашиглалтын бүртгэл хөтлөөгүй.		Албан шаардлага хүргүүлэх	2023 оны 10 сарын 11-ны өдөр танилцуулсан. Аудиторын саналыг хүлээн зөвшөөрсөн	Албан шаардлага хүргүүлэх	Албан шаардлага хүргүүлэх	Дарга, Нягтлан бодогч	Н.Өлзийтогтох У.Сүнжидмаа
5	Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой	Хагас жилийн хөрөнгийн тооллого хийгээгүй, тооцоог бодож баталгаажуулаагүй, байгууллагын эд хариуцагч солигдсон боловч хөрөнгө, өр төлбөр тооцооны тооллогыг хийгээгүй.	-	Албан шаардлага өгөх	2023 оны 10 сарын 11-ны өдөр танилцуулсан. Аудиторын саналыг хүлээн зөвшөөрсөн	Албан шаардлага хүргүүлэх	Албан шаардлага өгөх	Дарга, Нягтлан бодогч	Н.Өлзийтогтох У.Сүнжидмаа
	Нийт дүн		**1,501,500.00**						

Бэлтгэсэн: Ахлах аудитор Д.Ихбаяр

Хянасан: Аудитын менежер Х.Наранцацрал

Хоёр дах шатанд хянасан: Дарга, тэргүүлэх аудитор Р.Мөнхтогтох

Алдаа зөрчлийг хүлээн зөвшөөрсөн :

Дарга Н.Өлзийтогтох

Нягтлан бодогч У.Сүнжидмаа